

Dosarul nr.1r-203/18

nr. 02-1r-17756-16082018

DECIZIE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

în componența:

Președintele ședinței, judecător

Pleșca Ion

judecători

Negru Maria
Spoială Alexandru

cu participarea:

procurorului

Harti Vladislav

avocatului

XXXXXXXXXX

a judecat, în ședință publică, recursul avocatului XXXXXXXXXXXX, în interesele inculpatei Rusu Ludmila, declarat împotriva sentinței Judecătorei Criuleni (sediul Central) nr.1-5/2018 din 20 iulie 2018, în cauza penală privind condamnarea dnei

XXXXXXXXXX, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxi, ne angajat în câmpul muncii, căsătorită, 3 copii minori la întreținere, fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.325 alin.1 Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei în prima instanță: 10 ianuarie 2018 – 20 iulie 2018, în instanța de apel: 16 august 2018 – 06 februarie 2019.

Procedura de citare legal executată.

Procurorul pledează pentru respingerea recursului declarat.

Inculpata și apărătorul său solicită admiterea recursului.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal,-

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni (sediul central) nr.1-5/2018 din 20 iulie 2018, a fost hotărât: XXXXXXXXXXXX a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.325 alin.(1) Codul penal și i s-a numit pedeapsă pe un termen de 1 (un) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu amendă în mărime de 2000 (două mii) u.c. în sumă de 100000 (una sută mii) lei; conform art.90 Codul penal, executarea pedepsei cu închisoare aplicată inculpatei Rusu Ludmila s-a dispus suspendarea condiționată și i s-a stabilit un termen de probă de 1 (un) an; a fost dispusă aplicarea în privința inculpatei XXXXXXXXXXXX măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara până când sentința va deveni definitivă; a fost admisă cererea acuzatorului de stat și s-a dispus încasarea de la XXXXXXXXXXXX în beneficiul statului suma de 2582,68 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, XXXXXXXXXXXX la 06 iunie 2017, acționând cu intenție directă, conform unui plan bine determinat, în intervalul de timp de aproximativ 08:00-09:00, aflându-se în biroul de serviciu nr.5 în incinta Inspectoratului de Poliție Criuleni, situat în or. Criuleni, str.31 august, 72, a plasat într-o mapă verde, ce aparținea ofițerului de urmărire penală al Secției urmărire penală a Inspectoratului de poliție Criuleni al IGP al MAI, XXXXXXXXXXXX, care este persoană publică, mijloace bănești ce nu i se cuvin, în sumă de 1000 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituie echivalentul sumei de 20531,4 lei, despre care fapt a anunțat-o prin intermediul unui mesaj textual și prin intermediul unui apel telefonic la numărul de telefon utilizat de XXXXXXXXXXXX, pentru ca ofițerul de urmărire penală să efectueze urmărirea penală în așa mod încât în privința bănuțului Rusu Laurențiu, fiul Ludmilei Rusu, să fie adoptată o soluție favorabilă, fără tragere la răspundere penală, în cadrul cauzei penale nr.2017210216, pornită la 10 aprilie 2017 în baza indicilor infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(2) din Codul penal. Astfel, prin acțiunile sale intentionate XXXXXXXXXXXX a comis infracțiunea prevăzută de art.325 alin.

(1) Codul penal, după indicii calificativi ai coruperii active, *adică darea, personal, unei persoane publice de bani ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini acțiuni contrar exercitării funcției sale.*

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatul XXXXXXXXXXXX, în interesele inculpatei XXXXXXXXXXXX, în termeni legali, a atacat-o cu recurs, solicitând: casarea sentinței judecătorești Criuleni din 20 iulie 2018, prin care s-a dispus aplicarea pedepsei prevăzute de art.325 alin.(1) Codul penal, din motivul existenței cauzei prevăzute de art.444 alin.(1) pct.11) Codul de procedură penală și art.325 alin.(4) Codul penal, care înlătură răspunderea penală a persoanei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite de art.449 alin.(1) pct.2) lit. a) Codul de procedură penală, prin care să se dispună încetarea procesului penal, în ordinea prevederilor art.57 alin.(2) și art.325 alin.(4) Codul penal și art.275 pct.9) Codul de procedură penală.

4. În motivarea cererii de apel a invocat că, ținând cont de faptul că inculpata s-a autodenunțat și implicit, a recunoscut complet învinuirea ce i s-a înaintat se impune luarea în considerare și a faptului că aceasta a solicitat încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției și a pledat pentru examinarea cauzei penale în conformitate cu prevederile art.504-509 Codul de procedură penală, renunțând la administrarea altor probe. La fel fiind important și faptul că autodenunțul a fost depus de către Rusu Ludmila la data de 06 iunie 2017, *adică în aceeași zi în care a fost comisă fapta prejudiciabilă, fapt care demonstrează cu certitudine că nu era la curent că autoritățile ar fi demarat careva investigații penale în acest caz.* În temeiul celor expuse, ținând cont de faptul că, inculpata a săvârșit pentru prima oară o infracțiune; că inițial inculpata nu a perceput caracterul real al caracterului prejudiciabil al faptei sale; că imediat după comiterea faptei, inculpata a conștientizat greșeala pe care a comis-o în momentul în care a transmis suma de 1000 Euro pentru a ușura situația feciorului său, autodenunțându-se de bună voie autorităților competente și contribuind activ la descoperirea infracțiunii; că în mod evident, la moment, este posibilă corectarea inculpatei fără ca acesta să fie supusă răspunderii penale; că inculpata poate fi liberată de răspundere penală în legătură cu căința sinceră; că în această cauză penală sunt prezente circumstanțe excepționale legate de comportarea inculpatei imediat după consumarea faptei ce i se impută și care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei datorită autodenunțării și căinței sincere a acestuia; de contribuirea activă a inculpatului la descoperirea infracțiunii prevăzute de art.325 Codul penal săvârșite, dar și luând în considerare efectele autodenunțului, necesar a fi interpretate ca fiind atenuante, consider că se impunea dispunerea încetării procesului penal, cu liberarea lui Rusu Ludmila de răspundere penală în legătură cu căința activă, în conformitate cu prevederile art.57 alin. (2) și art.325 alin.(4) Codul penal și art.275 pct.9) Codul de procedură penală. Cu referire la dispunerea încasării sumei de 2582,68 lei, la solicitarea acuzatorului de stat, cu titlu de cheltuieli judiciare consider că se impune luarea în considerare a faptului că Legea nu prevede posibilitatea încasării acestora din contul inculpaților. Astfel potrivit art. 227 și art.228 Codul de procedură penală, consideră că nu este justificată încasarea sumei de 2582.68 lei din contul inculpatei Rusu Ludmila, ori potrivit art.228 alin.(4) Codul de procedură penală expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu, astfel sumele solicitate spre încasare și pentru efectuarea expertizei judiciare nu pot fi invocate, deoarece norma procesuală penală expres prevede că sumele date ar putea fi încasate, cu excepția cazurilor când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu. Mai mult ca atât, în cadrul procedurii nu au fost prezentate careva probe concludente că sumele enunțate supra au fost suportate în afară de cazurile când au fost executate în cadrul unei însărcinări de serviciu de către expert. În aceeași ordine de idei, se impune luarea în considerare și a prevederilor art.75 din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14 aprilie 2016, respective lipsa temeiurilor de a dispune încasarea cheltuielilor respective de la inculpat, aceste cheltuieli urmând a fi suportate din contul statului, care reieșind din obligațiile pozitive ce țin de desfășurarea unui proces penal urmează să realizeze în mod prompt și eficient acțiunile în vederea descoperirii infracțiunilor și contracarării activității infracționale, astfel nu pot fi puse în sarcina inculpaților cheltuielile necesare pentru realizarea acțiunilor ce vin să confirme vinovăția acestuia, deoarece normele procesual penale nu prevăd expres achitarea din contul condamnaților a cheltuielilor judiciare, ce constituie inclusive cheltuieli legate de expertiza judiciară. La fel, o altă eroare în cursul procedurii precedente este și evitarea expunerii de către instanța de fond cu referire la soarta corpurilor delictive.

5. În cadrul ședinței instanței de recurs, procurorul Harti Vladislav a solicitat respingerea recursului declarat. Inculpata Rusu Ludmila și apărătorul XXXXXXXXXXXX au solicitat admiterea recursului pe motivele invocate.

6. Colegiul penal, audiind participanții prezenți, examinând materialele cauzei penale, consideră recursul ca fiind nefondat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

7. Conform art.449 Codul de procedură penală al RM, *judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținînd hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casînd hotărârea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei și întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 și 418, care se aplică în mod corespunzător.* Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art.449 alin.1 pct.1) lit.a) Codul de procedură penală, respinge recursul ca fiind nefondat.

8. La pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpata Rusu Ludmila a săvârșit infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

9. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriul inculpatului, astfel fiind în corespondere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei).

10. Prima instanță a examinat cauza în procedură specială – acordul de recunoaștere a vinovăției. Nici o parte nu contestă vinovăția. Colegiul penal remarcă că, starea de fapt reținută și de drept apreciată concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, relevante și analizate în cuprinsul sentinței, verificate în recurs. Pe această linie de concluzie, nu există temeii pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de recurs fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare. Considerentele primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul, că vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii incriminate este dovedită în cadrul procesului penal, astfel fapta acesteia, reținută prin sentință, întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art.325 alin.1 Codul penal. În principiu, disensiunile dintre părți rezidă în faptul dacă inculpata poate fi liberată de răspundere penală în legătură cu căința activă, în special rezumîndu-se la momentul autodenunțării.

11. Conform art.57 Codul penal, *persoana care pentru prima oară a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală dacă ea, după săvârșirea infracțiunii, s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea acesteia, a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau, în alt mod, a reparat prejudiciul pricinuit de infracțiune. Persoana care, în condițiile alin.(1), a săvârșit o infracțiune de altă categorie poate fi liberată de răspundere penală numai în cazurile prevăzute la articolele corespunzătoare din Partea specială a prezentului cod.* Conform art.325 alin.4 Codul penal, *persoana care a promis, a oferit sau a dat bunuri ori servicii enumerate la art.324 este liberată de răspundere penală dacă ele i-au fost extorcate sau dacă persoana s-a autodenunțat neștiind că organele de urmărire penală sînt la curent cu infracțiunea pe care a săvârșit-o.* Aplicarea liberării de răspundere penală în aceste cazuri constă în posibilitatea preîntîmpinării cauzării unor daune grave cetățenilor, societății, statului prin acordarea pentru persoanele care comit astfel de infracțiuni a unei șanse de a evita tragerea acestora la răspundere penală. În ipoteza enunțată în dispoziția de la art.325 alin.4 Codul penal, rațiunea

liberării e răspundere penală are o dublă semnificație: 1) s-a avut în vedere că cel care, după ce a promis, a oferit sau a dat foloasele necuvenite, se autodenunță, regretă fapta comisă și nu prezintă o pericolozitate socială accentuată; 2) s-a ținut seama de interesul de a fi descoperiți și sancționați cei care se fac vinovați de una dintre faptele reunite sub denumirea marginală de corupere pasivă, precum și de interesul de a preveni asemenea fapte, prin insuflarea temerii celor care ar fi tentați să pretindă, să primească sau să accepte foloase că vor fi denunțați.

12. La cazul dat, liberarea de răspundere penală în legătură cu căința activă este posibilă numai în cazul în care sunt întrunite următoarele condiții: persoana s-a autodenunțat de bună-voie, adică neștiind că organele de urmărire penală sunt la curent cu infracțiunea pe care a săvârșit-o. În speța dată, organul de urmărire penală a început urmărirea penală (pe fapta comisă de către Rusu Ludmila) la 06 iunie 2017, ora 14:40, fapt probat prin ordonanța privind începerea urmăririi penale (f.d.1). Inculpata a depus autodenunțul la Centrul Național Anticorupție la XXXXXXXXXX, după ora 20.00 (f.d.33). Prin urmare, autodenunțul a fost depus după pornirea urmăririi penale pe cazul dat. Totodată, reieșind din conținutul discuției cu ofițerul de urmărire penală și statutul ofițerului de urmărire penală, inculpata, în mod normal, trebuia să cunoască despre posibilitatea începerii urmăririi penale imediat după comiterea faptei sale. Perioada de timp de la 09:00 (ora când inculpata a lăsat banii în biroul ofițerului de urmărire penală) și pînă la ora după 20:00 (ora când inculpata a depus autodenunțul) este o perioadă, ținînd cont de specificul cauzei, prea mare pentru a considera că autodenunțarea a fost una benevolă.

13. Concluzii similare sunt și în practica judiciară (decizia Curții Supreme de Justiție nr.1re-113/2018 din XXXXXXXXXX).

14. Conform art.227 alin.(1) Codul de procedură penală, *cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, iar potrivit alin.(2) pct.5), cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.*

15. Conform art.229 alin.(2) Codul de procedură penală, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare. Astfel, scutirea condamnatului de la plata acestei sume urmează să reprezinte excepția, dar nu regula. La caz, Colegiul penal reține că nu a fost probată o stare financiară precară a condamnatului, care ar justifica scutirea de la plata sumei respective.*

16. În vederea normelor legale indicate și materialele anexate la cauza penală, Colegiul penal conchide că, prima instanță corect a apreciat că, cheltuielile judiciare în mărime de 2582,68 lei, pentru efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală dată urmează a fi recuperate integral din contul inculpatei. Astfel, Colegiul penal consideră că, careva abateri sau încălcări de ordin procedural sau material, de către instanța de judecată, pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, nu au fost stabilite, motiv pentru care, în opinia Colegiului penal, recursul declarat este lipsit de temei de fapt și de drept.

17. Colegiul penal reține că corpurile delictelor lipsesc. Acestea nu au fost transmise primei instanțe. Respectiv, instanța de judecată nu poate să se pronunțe asupra corpurilor delictelor care nu au fost transmise. Soarta acestora urmează să fie soluționată în cadrul altuei cauze penale, ținînd cont de motivul absenței acestora.

18. În baza art.448 Codul procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Se respinge, ca nefondat, recursul avocatului XXXXXXXXXX, în interesele inculpatei Rusu Ludmila, declarat împotriva sentinței Judecătorei Criuleni (sediul Central) nr.1-5/2018 din 20 iulie 2018 și se menține această sentință fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecător

Pleșca Ion

judecător

Negru Maria

judecător

Spoială Alexandru